

ชื่อผลงานนวัตกรรม Moral STAR Model นวัตกรรมสร้างสรรค์คนได้อย่างยั่งยืน ด้วยพลังภาคีเครือข่าย

ชื่อเจ้าของผลงานนวัตกรรม นายณัฐเอก กระจ่าง

โรงเรียน โพนทันเจริญวิทย์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

โทรศัพท์ ๐-๔๕๗๖-๒๐๕๕ โทรสาร ๐-๔๕๗๖-๒๐๕๕

โทรศัพท์มือถือ ๐๘๕๐๒๓๔๒๖๔ e-mail ntakrajang@gmail.com

ประเภทผลงาน ด้านการบริหาร
 ด้านการเรียนการสอน

สอดคล้องกับคุณลักษณะโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

- ความพอเพียง
- ความกตัญญู
- ความซื่อสัตย์สุจริต
- ความรับผิดชอบ
- อุดมการณ์คุณธรรม
- คุณธรรมอัตลักษณ์ คือ มีวินัย รักความเป็นไทย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

รายละเอียดเอกสารการนำเสนอผลงานนวัตกรรม

๑. ความสำคัญของผลงานนวัตกรรมที่นำเสนอ

๑.๑ ความเป็นมาและสภาพของปัญหา

การจัดการศึกษาในปัจจุบันไม่ได้มุ่งเพียงการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ทางวิชาการเท่านั้น หากแต่ยังต้องการสร้างผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีในการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุขและยั่งยืน ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๖๐) อีกทั้งยังสอดคล้องกับนโยบาย “โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.” ที่มุ่งเน้นการสร้างต้นแบบสถานศึกษาที่ปลูกฝังคุณธรรมและความดีอย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๖๑)

โรงเรียนโพนทันเจริญวิทย์ ตำบลโพนทัน อำเภอดงเจริญ จังหวัดยโสธร เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีพื้นที่ ๔๖ ไร่ มีครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน ๑๑ คน และนักเรียน ๑๐๔ คน เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย รวม ๖ ห้องเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โรงเรียนได้ดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและบูรณาการคุณธรรมเข้ากับการเรียนการสอนมาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงขาดความเป็นระบบและไม่ปรากฏผลลัพธ์ที่ชัดเจน ทั้งในด้านหลักสูตร กระบวนการ และการวัดประเมินผล โดยส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการเป็นหลัก ทำให้การปลูกฝังคุณธรรมและการพัฒนาพฤติกรรมพึงประสงค์ของผู้เรียนยังไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร (บุญมี และคณะ, ๒๕๖๒)

นอกจากนี้ สภาพความเป็นโรงเรียนขนาดเล็กยังเป็นข้อจำกัดสำคัญ ทั้งในด้านบุคลากรและทรัพยากร ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมที่ต่อเนื่องและครอบคลุม อย่างไรก็ตาม โรงเรียนมีจุดแข็งสำคัญ คือ นักเรียนมีพื้นฐานคุณธรรม จริยธรรมที่ดี มีความพร้อมในการพัฒนาต่อยอด หากได้รับการสนับสนุนและวางระบบการบริหารจัดการที่ชัดเจน โดยเฉพาะการบูรณาการคุณธรรมหลักของโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ได้แก่ ความพอเพียง ความกตัญญู ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ และอุดมการณ์คุณธรรม ร่วมกับ คุณธรรมอัต

ลักษณะของโรงเรียนโพนทันเจริญวิทย์ คือ “มีวินัย รักความเป็นไทย และใส่ใจสิ่งแวดล้อม” อันจะเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน

ความจำเป็นในการพัฒนานวัตกรรมจึงอยู่ที่การสร้างรูปแบบการบริหารและการเรียนรู้เชิงระบบที่ตอบโจทย์บริบทของโรงเรียน โดยใช้แนวคิดการบริหารจัดการเชิงระบบ (System Theory) ซึ่งเน้นการเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลิตผล และผลลัพธ์ (Bertalanffy, ๑๙๖๘) โดยเฉพาะการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ผ่านโมเดล STAR (Setting Values, Teaching & Training, Action Learning, Reflection & Review) ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและครูได้เรียนรู้คุณธรรมผ่านการปฏิบัติจริง ควบคู่กับการสร้างพลังความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ได้แก่ บ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน ซึ่งถือเป็นพลังสนับสนุนสำคัญของความสำเร็จ (สุพัตรา, ๒๕๖๓)

ดังนั้น “Moral STAR Model นวัตกรรมสร้างสรรค์คนได้อย่างยั่งยืน ด้วยพลังภาคีเครือข่าย” จึงมีความสำคัญและความจำเป็นต่อการพัฒนาโรงเรียนโพนทันเจริญวิทย์ให้เป็นต้นแบบของการจัดการศึกษาที่ไม่เพียงพัฒนาความรู้ทางวิชาการ แต่ยังปลูกฝังคุณธรรมอันพึงประสงค์อย่างเป็นระบบและยั่งยืน อีกทั้งยังเป็นการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งคุณธรรมที่เชื่อมโยงกับชุมชนและสังคมในระยะยาว

๑.๒ แนวคิดหลักการสำคัญ

การพัฒนานวัตกรรม “Moral STAR Model นวัตกรรมสร้างสรรค์คนได้อย่างยั่งยืน ด้วยพลังภาคีเครือข่าย” มีพื้นฐานจากแนวคิดสำคัญที่มุ่งเน้นการแก้ไขสภาพปัญหาและตอบสนองต่อความต้องการของโรงเรียนโพนทันเจริญวิทย์และชุมชน โดยยึดหลักการสร้างคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนให้เป็นรูปธรรมและมีความยั่งยืน

ประการแรก แนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เป็นหลักการสำคัญที่วางรากฐานให้แก่นวัตกรรมมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ ความพอเพียง ความกตัญญู ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ และการมีอุดมการณ์คุณธรรม (สพฐ., ๒๕๖๐) พร้อมทั้งเสริมสร้างคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนโพนทันเจริญวิทย์ คือ การมีวินัย รักความเป็นไทย และใส่ใจสิ่งแวดล้อม เพื่อสะท้อนเอกลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างแท้จริง

ประการที่สอง การออกแบบนวัตกรรมนี้อาศัยแนวคิดการบริหารเชิงระบบ (System Theory) ที่มุ่งเน้นการทำงานเป็นองค์รวม โดยเริ่มจากปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลิตผล และผลลัพธ์ ทุกองค์ประกอบต้องมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ สามารถติดตามและประเมินผลได้ชัดเจน และที่สำคัญคือเอื้อต่อการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ประการที่สาม การขับเคลื่อนนวัตกรรมนี้จะสำเร็จได้ต้องอาศัยหลักการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย (Collaborative Partnership) เนื่องจากการบ่มเพาะคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนไม่สามารถดำเนินการได้เพียงโรงเรียนฝ่ายเดียว หากแต่ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ปกครอง ครอบครัวยุ ชุมชน ศาสนสถาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันออกแบบกิจกรรม ติดตาม และสนับสนุนอย่างใกล้ชิด

ประการที่สี่ นวัตกรรมนี้สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) โดยเฉพาะเป้าหมายการศึกษาที่มีคุณภาพ (SDG๔) และเป้าหมายด้านสันติภาพและสถาบันที่เข้มแข็ง (SDG๑๖) ซึ่งเน้นการปลูกฝังคุณธรรมควบคู่กับความใส่ใจสิ่งแวดล้อมและการธำรงรักษาความเป็นไทย เพื่อสร้างผู้เรียนที่เป็นทั้งคนดีและพลเมืองที่รับผิดชอบต่อสังคมและโลกใบนี้

ประการสุดท้าย นวัตกรรมนี้ตั้งอยู่บนหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการบูรณาการ (Lifelong Learning and Integration) โดยการออกแบบกิจกรรมที่เชื่อมโยงคุณธรรมเข้ากับการเรียนการสอนในทุกวิชา และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สร้างโอกาสให้ครู นักเรียน และชุมชนได้เรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และสามารถต่อยอดได้ในระยะยาว

๒. จุดประสงค์และเป้าหมาย

๒.๑ จุดประสงค์ของผลงานนวัตกรรม

๒.๑.๑ เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงระบบ ที่บูรณาการคุณธรรมหลักของโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. และคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน เข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

๒.๑.๒ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนของโรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทย์ มีคุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมพึงประสงค์เพิ่มขึ้น สามารถประยุกต์ใช้คุณธรรมในการดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

๒.๑.๓ เพื่อสร้างพลังความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมของผู้เรียนอย่างยั่งยืน

๒.๒ เป้าหมายของผลงานนวัตกรรม

๒.๒.๑ เป้าหมายด้านปริมาณ

- ๑) ผู้เรียนร้อยละ ๙๐ เข้าร่วมกิจกรรมบูรณาการคุณธรรมหลักและคุณธรรมอัตลักษณ์อย่างต่อเนื่อง
- ๒) ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ มีผลการประเมินพฤติกรรมคุณธรรมที่พึงประสงค์ในระดับ“ดี”ขึ้นไป
- ๓) ครูและบุคลากรทางการศึกษาร้อยละ ๙๐ เข้าร่วมกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการคุณธรรม และสามารถออกแบบกิจกรรมได้ด้วยตนเอง
- ๔) มีภาคีเครือข่ายอย่างน้อย ๕ หน่วยงาน/องค์กร ร่วมดำเนินกิจกรรม ส่งเสริม สนับสนุน หรือเป็นหุ้นส่วนทางวิชาการและสังคม

๒.๒.๒ เป้าหมายด้านคุณภาพ

- ๑) ผู้เรียนมีพฤติกรรมพึงประสงค์เพิ่มขึ้น เช่น ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการเคารพวัฒนธรรมไทย ปรากฏเป็นรูปธรรมผ่านกิจกรรมการเรียนรู้และชีวิตประจำวันในโรงเรียน
- ๒) ครูและบุคลากรมีทักษะการออกแบบการเรียนรู้คุณธรรมที่สอดคล้องกับวิถีชุมชน สามารถใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่หลากหลาย
- ๓) โรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทย์มีระบบการจัดการเรียนรู้คุณธรรมที่ต่อเนื่อง ชัดเจน และสามารถใช้เป็นต้นแบบ ให้กับโรงเรียนอื่นในระดับเขตพื้นที่การศึกษา
- ๔) โรงเรียนและชุมชนมีความร่วมมือใกล้ชิดมากขึ้น เกิดเครือข่ายการมีส่วนร่วมที่ยั่งยืน สามารถใช้เป็นฐานสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนในระยะยาว

๓. กระบวนการผลิตนวัตกรรม

๓.๑ การออกแบบผลงาน/นวัตกรรม

การออกแบบนวัตกรรมและการพัฒนานวัตกรรมทางการบริหารจัดการสถานศึกษา Moral STAR Model นวัตกรรมสร้างสรรค์คนดีอย่างยั่งยืน ด้วยพลังภาคีเครือข่าย มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ

๑) การวิเคราะห์เอกสารและข้อมูลพื้นฐาน โดยเริ่มจากการวิเคราะห์เอกสารและข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับบริบทของโรงเรียน หลักสูตรที่ใช้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายงานการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนรายงานการนิเทศภายในที่สะท้อนถึงสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนและครูผู้สอน นอกจากนี้ ยังได้ศึกษานโยบายทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง อาทิ โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (SDGs, UN, ๒๐๑๕) เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบอ้างอิงในการออกแบบนวัตกรรมให้มีความทันสมัยและเชื่อมโยงกับแนวโน้มการพัฒนาการศึกษาในระดับสากล

๒) การเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โรงเรียนได้เก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชน ผ่านการประชุมระดมความคิดเห็น (Focus Group) เพื่อสะท้อนปัญหาและความต้องการที่แท้จริงในด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และการส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน พร้อมทั้งใช้แบบสอบถามความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงปริมาณที่สามารถนำมาประกอบการตัดสินใจออกแบบนวัตกรรมได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปัญหา จึงได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปัญหา โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่โรงเรียนเผชิญอยู่ในปัจจุบัน ขณะเดียวกันก็ได้สังเคราะห์ประเด็นปัญหาเชิงระบบตามกรอบคิด Input-Process-Output-Outcome เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลอย่างเป็นระบบและรอบด้าน

๔) การสรุปผลและกำหนดประเด็นปัญหาหลัก โรงเรียนได้สรุปผลและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่ค้นพบ โดยประเด็นที่สำคัญที่สุด ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ด้านคุณธรรมที่ยังขาดความเป็นรูปธรรม การวัดและประเมินผลพฤติกรรมคุณธรรมที่ยังไม่ชัดเจน และการบูรณาการความร่วมมือกับชุมชนที่ยังดำเนินไปอย่างไม่ต่อเนื่อง ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวได้ถูกนำเสนอในที่ประชุมคณะครูและคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการกำหนดแนวทางออกแบบนวัตกรรมที่สามารถตอบสนองต่อสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดกรอบแนวคิดและทฤษฎี

๑) การกำหนดกรอบแนวคิด โรงเรียนได้ใช้แนวคิด “Moral STAR Model” เป็นกรอบหลัก โดยบูรณาการคุณธรรมหลักของโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เข้ากับคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน ได้แก่ มีวินัย รักความเป็นไทย และใส่ใจสิ่งแวดล้อม กรอบแนวคิดนี้ถูกออกแบบให้เป็นฐานในการสร้างกิจกรรมที่เชื่อมโยงทั้งด้านการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อมุ่งเน้นการสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างยั่งยืน

๒) การออกแบบโครงสร้างนวัตกรรม โครงสร้างของนวัตกรรมถูกออกแบบตามกระบวนการ PDCA (Plan-Do-Check-Act) ผสานเข้ากับกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย โดยในขั้น Plan เน้นการวางแผนที่สอดคล้องกับคุณธรรมหลักและคุณธรรมอัตลักษณ์ ขั้น Do มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและบูรณาการกับรายวิชา ขั้น Check มีการวัดและประเมินผลพฤติกรรมคุณธรรมด้วยเครื่องมือที่ชัดเจน และในขั้น Act ใช้การสะท้อนผลเพื่อปรับปรุงกิจกรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

๓) การออกแบบกิจกรรมเชิงคุณธรรม กิจกรรมถูกออกแบบให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายและพฤติกรรมคุณธรรมที่ต้องการ เช่น กิจกรรม “ห้องเรียนคุณธรรม” ที่บูรณาการคุณธรรมเข้ากับการเรียนการสอนรายวิชา กิจกรรม “รักษาสีเสื้อ” ที่ปลูกฝังการใส่ใจทรัพยากรธรรมชาติและกิจกรรม “วินัยสร้างสรรค์” ที่เน้นการสร้างวินัยเชิงบวกผ่านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งหมดนี้ถูกออกแบบให้ต่อเนื่องและสามารถขยายผลไปสู่ครอบครัวและชุมชนได้

๔) การสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย นวัตกรรมถูกออกแบบโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น และองค์กรในชุมชน เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบล วัด และหน่วยงานภาคประชาสังคม เพื่อร่วมกันจัดกิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาคุณธรรมของผู้เรียน เช่น โครงการจิตอาสา การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และกิจกรรมบริการสังคม เพื่อให้การพัฒนามีฐานรากที่มั่นคงและมีความยั่งยืน

๕) การจัดทำเครื่องมือและเกณฑ์ประเมินผล เพื่อให้การออกแบบนวัตกรรมมีความสมบูรณ์ โรงเรียนได้ออกแบบเครื่องมือประเมินพฤติกรรมคุณธรรมของผู้เรียน ครอบคลุมทั้งการประเมินตนเอง การประเมินโดยครู และการประเมินโดยผู้ปกครอง ตลอดจนเกณฑ์ชี้วัดที่ชัดเจน อาทิ ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความพอเพียง ความกตัญญู และการมีจิตสาธารณะ ซึ่งเกณฑ์ดังกล่าวถูกนำมาใช้ทั้งในการติดตามผลระหว่างดำเนินงานและการประเมินผลลัพธ์ในภาพรวม

ขั้นตอนที่ ๓ การออกแบบรูปแบบนวัตกรรม

๑) ออกแบบองค์ประกอบ องค์ประกอบของ Moral STAR Model ประกอบด้วย

S = Setting Values (การวางกรอบคุณธรรม)

นำกรอบคุณธรรมหลัก ๕ ประการของโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ได้แก่ พอเพียง กตัญญู ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบ และอุดมการณ์คุณธรรมบูรณาการร่วมกับคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทย์ คือ มีวินัย รักความเป็นไทย และใส่ใจสิ่งแวดล้อม จัดทำ “ธรรมนูญคุณธรรมของโรงเรียน” มีขั้นตอนการสร้าง เช่น ผ่านการประชุมระดมความคิดเห็น หรือเวทีประชาคมโรงเรียน เพื่อเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย และใช้เป็นกรอบกำกับและเป็นแนวปฏิบัติร่วมของนักเรียน ครู บุคลากร และผู้ปกครอง

T = Teaching & Training (การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาครู)

ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการคุณธรรมเข้ากับเนื้อหาสาระในทุกกลุ่มสาระวิชา จัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (Professional Learning Community) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาวิธีการสอนเชิงคุณธรรม จัดอบรมครูเพื่อยกระดับความสามารถในการถ่ายทอดคุณธรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เกื้อกูล

A = Action Learning (การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง)

จัดโครงการคุณธรรม เช่น โครงการรักษาสีเสื้อ โครงการเสริมสร้างวินัย โครงการสืบสานรักษากฎมีปัญญาท้องถิ่น จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมเพื่อสังคม เช่น กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ กิจกรรมวัฒนธรรมท้องถิ่น สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือทำจริง (Experiential Learning) เพื่อหล่อหลอมพฤติกรรมที่พึงประสงค์

R = Reflection & Review (การสะท้อนคิดและการทบทวนผล)

จัดวงสะท้อนคิด (Reflection Circle) มีการสะท้อนคิดทั้งในระดับ นักเรียน ครู และภาคีเครือข่าย เพื่อให้สอดคล้องกับ ความร่วมมือ (Collaboration) สะท้อนผลการเรียนรู้ประเมินผลการ

เปลี่ยนแปลงด้านคุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมพึงประสงค์ นำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนากิจกรรมในรอบถัดไป ตามหลัก PDCA (Plan-Do-Check-Act)

๒) กำหนดกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์และเป้าหมาย

จุดประสงค์ สร้างรูปแบบการบริหารและการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรมและความยั่งยืน กิจกรรมสอดคล้อง

S: กำหนดธรรมนูญคุณธรรม และจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์

T: จัดอบรมพัฒนาครู จัดกิจกรรม PLC ครู บูรณาการคุณธรรมในการจัดการเรียนรู้

A: จัดโครงการและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นคุณธรรม

R: ประเมิน สะท้อนคิด และจัดเวทีนำเสนอผลงานคุณธรรม

๓) จัดทำเป็นร่างโมเดล

Moral STAR Model คือรูปแบบการพัฒนานักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผ่านกระบวนการ ๔ ขั้นตอน ได้แก่

๑. **Setting Values** วางกรอบคุณธรรมหลักและคุณธรรมอัตลักษณ์

๒. **Teaching & Training** บูรณาการคุณธรรมในหลักสูตรและพัฒนาครูด้วยกระบวนการ PLC และการนิเทศการจัดการเรียนรู้

๓. **Action Learning** จัดทำโครงการและกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติจริง

๔. **Reflection & Review** สะท้อนผล ประเมิน และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ ๔ การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้

๑) นำร่างโมเดลไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ครู และผู้บริหารเครือข่ายประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในขั้นแรก ผู้วิจัยได้นำร่าง Moral STAR Model ที่ออกแบบไว้เสร็จสมบูรณ์ ไปเสนอให้กับกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคุณธรรมและจริยธรรม คณะครูโรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทย และผู้บริหารในเครือข่ายโรงเรียนในพื้นที่ เพื่อร่วมกันประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำโมเดลไปใช้จริง การประเมินใช้แบบสอบถามความเห็นผู้เชี่ยวชาญ (IOC) ทำให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านและสะท้อนถึงความเป็นจริงของการจัดการศึกษาในบริบทโรงเรียนขนาดเล็ก

๒) เมื่อได้รับการประเมินและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์เชิงลึก เพื่อหาประเด็นที่ควรปรับปรุงแก้ไข อาทิ การเพิ่มเติมรายละเอียดของกิจกรรมย่อยในแต่ละขั้นตอนของโมเดล การเชื่อมโยงคุณธรรมหลักของโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เข้ากับคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนให้เด่นชัดยิ่งขึ้น ตลอดจนการปรับวิธีการสะท้อนผล (Reflection & Review) ให้เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย การปรับปรุงดังกล่าวทำให้โมเดลมีความสมบูรณ์มากขึ้นและมีความพร้อมสำหรับการนำไปใช้ในสถานศึกษาและขยายผลสู่เครือข่ายต่อไป

ขั้นตอนที่ ๕ การนำไปทดลองใช้

๑) การดำเนินการทดลองใช้ในกิจกรรมย่อยภายในโรงเรียน

นำร่างนวัตกรรม Moral STAR Model ไปใช้ในกิจกรรมขนาดเล็กภายในโรงเรียน เพื่อทดสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยเลือกกิจกรรมที่สะท้อนถึงพฤติกรรมด้านคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรม เช่น โครงการ “นักเรียนจิตอาสา” ที่มุ่งเน้นการเสียสละและการทำงานเพื่อส่วนรวม รวมถึงกิจกรรม

“ห้องเรียนคุณธรรม” ที่เน้นการบูรณาการคุณธรรมเข้าสู่การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน ซึ่งการเลือกกิจกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับเป้าหมายของนวัตกรรมที่ต้องการปลูกฝังคุณธรรมอัตลักษณ์ คือ มีวินัย รักความเป็นไทย และใส่ใจสิ่งแวดล้อม ร่วมกับคุณธรรมหลักของโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. การทดลองใช้ในระดับเล็กเช่นนี้ช่วยให้สามารถควบคุมบริบทได้ง่าย และสะท้อนผลเบื้องต้นที่สามารถนำไปใช้ปรับปรุงต่อไปได้อย่างเหมาะสม

๒) การเก็บข้อมูลประเมินผลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ภายหลังการดำเนินกิจกรรม โรงเรียนได้ดำเนินการเก็บข้อมูลการประเมินผลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในด้านเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามวัดพฤติกรรมพึงประสงค์ของนักเรียน เช่น ความรับผิดชอบ การมีระเบียบวินัย และความร่วมมือในการทำกิจกรรม ส่วนด้านเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับครูผู้สอนและนักเรียน รวมถึงการสังเกตพฤติกรรมจริงระหว่างทำกิจกรรม เพื่อสะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม การใช้ข้อมูลทั้งสองมิติร่วมกันทำให้การประเมินผลมีความสมบูรณ์ และสามารถสะท้อนศักยภาพ ความเหมาะสม รวมถึงข้อจำกัดของนวัตกรรมได้อย่างรอบด้าน

ขั้นตอนที่ ๖ การประเมินและปรับปรุง

๑) ประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น หลังจากการนำร่องนวัตกรรม Moral STAR Model ไปใช้ โรงเรียนได้ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ในหลายมิติ เพื่อสะท้อนประสิทธิภาพและความเหมาะสมของนวัตกรรม ทั้งในด้าน พฤติกรรมพึงประสงค์ของนักเรียน เช่น การมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตอาสา และการใส่ใจสิ่งแวดล้อม รวมถึง การมีส่วนร่วมของครู ในการบูรณาการคุณธรรมในบทเรียนและการเป็นแบบอย่างที่ดี นอกจากนี้ยังมีการวัดระดับ ความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน ที่สนับสนุนการจัดการกิจกรรม และเข้าร่วมการพัฒนาเด็กนักเรียนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการประเมิน ความยั่งยืนของเครือข่ายภาคี ซึ่งเป็นตัวชี้วัดสำคัญว่านวัตกรรมสามารถสร้างความต่อเนื่องและความเป็นระบบในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมได้จริง

๒) ปรับปรุงรูปแบบให้สมบูรณ์ ภายหลังจากการประเมิน นำข้อมูลผลการวิเคราะห์ และข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งผู้เชี่ยวชาญ คณะครู ผู้ปกครอง และชุมชน มาพิจารณาอย่างรอบด้าน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงรูปแบบนวัตกรรมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น การปรับปรุงอาจครอบคลุมถึงการเพิ่มเติมกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการเฉพาะของผู้เรียน การปรับวิธีการสอดแทรกคุณธรรมในบทเรียนให้สอดคล้องกับสภาพจริงของโรงเรียนขนาดเล็ก ตลอดจนการพัฒนากระบวนการติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้นวัตกรรม Moral STAR Model ความเป็นระบบ สอดคล้องกับจุดประสงค์ และสามารถนำไปใช้ได้จริงในระยะยาว พร้อมทั้งเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่นในเครือข่ายต่อไป

ขั้นตอนที่ ๗ การขยายผลและเผยแพร่

- ๑) นำรูปแบบที่ปรับปรุงแล้วไปใช้จริงทั้งโรงเรียน และต่อยอดไปยังเครือข่ายโรงเรียนอื่นๆ
- ๒) จัดทำคู่มือ/รายงานนวัตกรรม เพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๓.๒ การดำเนินงานตามกิจกรรม

การพัฒนาวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษา “Moral STAR Model นวัตกรรมสร้างสรรค์คนได้อย่างยั่งยืน ด้วยพลังภาคีเครือข่าย” โดยใช้ Moral STAR Model ร่วมกับ PDCA ทุกขั้นตอน มาใช้ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. STAR มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขั้น S = Setting Values (วางกรอบคุณธรรมร่วมกับภาคีเครือข่าย)

เป้าหมายย่อย สร้าง “ธรรมนูญคุณธรรมของโรงเรียน” ที่ยึด ๕ คุณธรรม สพฐ. และ ๓ คุณธรรมอัตลักษณ์ (มีวินัย รักความเป็นไทย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม) และกำหนดเครื่องมือ/ตัวชี้วัดตั้งแต่ต้น

- ๑) กำหนดนโยบายคุณธรรม การบรรจุนโยบายคุณธรรมในวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน
- ๒) จัดทำข้อตกลงความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย
- ๓) สร้างธรรมนูญคุณธรรมของโรงเรียน ที่ยึด ๕ คุณธรรม สพฐ. และกำหนดคุณธรรม

เป้าหมายของโรงเรียนของโรงเรียน คือ มีวินัย รักความเป็นไทย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม กำหนดเครื่องมือ/ตัวชี้วัด โดยเริ่มจากการตั้งคณะกรรมการคุณธรรม แต่งตั้งแกนนำคุณธรรมในระดับครูและนักเรียน สำรวจสภาพและข้อมูลพื้นฐาน ร่าง “ธรรมนูญคุณธรรมโรงเรียน” เปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นและสร้างการมีส่วนร่วม ประกาศใช้ธรรมนูญและเผยแพร่ให้ทราบทั่วกัน

๔) กำหนดตัวชี้วัดและเครื่องมือในการติดตามผล พัฒนาเกณฑ์การติดตามผล เช่น แบบสังเกต แบบสอบถาม Rubric การประเมินพฤติกรรมพึงประสงค์

๕) บูรณาการในแผนปฏิบัติการ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนพัฒนาคุณธรรมโดยบูรณาการโครงการ/กิจกรรมในแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อให้ทุกกิจกรรมในสถานศึกษามีเป้าหมายสนับสนุนการพัฒนาคุณธรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ขั้น T = Teaching & Training (บูรณาการในหลักสูตรร่วมกับการพัฒนาครู)

เป้าหมายย่อย พัฒนาการจัดการเรียนรู้คุณธรรมบูรณาการในทุกกลุ่มสาระ และยกระดับสมรรถนะครูผ่านกระบวนการ PLC และการนิเทศภายใน โดยมีระบบการประเมินและหลักฐานเชิงประจักษ์

๑) อบรมเชิงปฏิบัติการครู จัดอบรมครูทุกกลุ่มสาระเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบคุณธรรม ๕ ประการ สพฐ. และคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน รวมทั้งเทคนิคการบูรณาการคุณธรรมเข้าสู่การเรียนการสอน

๒) พัฒนาแม่แบบแผนการจัดการเรียนรู้ จัดทำต้นแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนที่ระบุคุณธรรมเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจน ใช้เป็นมาตรฐานกลางสำหรับครู

๓) ออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สอดแทรกคุณธรรมในกิจกรรมการเรียนรู้ทุกสาระและนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๔) จัด PLC เดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อให้ครูได้ร่วมกันสะท้อน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเห็นแนวทางพัฒนา

๕) นิเทศภายในแบบเพื่อนร่วมวิชาชีพ (Peer Coaching) โดยใช้วิธีการสังเกตการสอนและการโค้ชซึ่งแบบกัลยาณมิตร เพื่อพัฒนาทักษะการสอนเชิงคุณธรรมของครู

๖) จัดทำสื่อและชุดกิจกรรมคุณธรรม ผลิตสื่อนวัตกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายคุณธรรม เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้คุณธรรมของผู้เรียน

๗) กำหนดวิธีวัดและเก็บหลักฐาน ใช้วิธีบันทึกผลการเรียนรู้ และเครื่องมือประเมินพฤติกรรมเพื่อติดตามผลและใช้ในการปรับปรุงต่อเนื่อง

ขั้น A = Action Learning (ใช้โครงการเป็นฐานและเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ)

เป้าหมายย่อย นักเรียนเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถกำกับการเรียนรู้และมีการเรียนรู้แบบนำตนเอง ผ่านโครงการ โครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาคุณธรรม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร

- ๑) ชี้แจงแนวทางโครงการคุณธรรม ครูชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอน และเกณฑ์การประเมิน เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน
- ๒) คัดเลือกหัวข้อและวางแผนโครงการ นักเรียนเลือกหัวข้อโครงการที่เชื่อมโยงกับคุณธรรมหลักและอัตลักษณ์โรงเรียน จากนั้นร่วมกันวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
- ๓) ดำเนินการตามแผน (ปฏิบัติจริง) นักเรียนลงมือปฏิบัติเป็นรอบ (Cycle) โดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำ (Learning by Doing) และบันทึกผลการเรียนรู้ระหว่างกระบวนการ
- ๔) เชื่อมโยงภาคีเครือข่าย ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนกิจกรรมและขยายผลการเรียนรู้
- ๕) นิเทศติดตามระหว่างการทำงาน ครูและคณะกรรมการนิเทศติดตาม สนับสนุนและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงกิจกรรมระหว่างการทำงาน
- ๖) จัดเวทีนำเสนอระหว่างดำเนินงาน นักเรียนรายงานผลการดำเนินโครงการในช่วงระหว่างกระบวนการ เพื่อสะท้อนผลการเรียนรู้และรับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
- ๗) สรุปและประเมินโครงการ เมื่อสิ้นสุดการทำงาน มีการประเมินผลโครงการในด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ คุณธรรมที่พัฒนา และผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม

ขั้น R = Reflection & Review (สะท้อนคิด สรุปผล ปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง)

เป้าหมายย่อย ติดตามผลการดำเนินงาน ตรวจสอบการบรรลุเป้าหมายด้านคุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมพึงประสงค์ของผู้เรียน พร้อมทั้งสะท้อนคิดร่วมกันระหว่างผู้เรียน ครู และภาคีเครือข่าย เพื่อใช้ข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องสะท้อนคิดรายสัปดาห์

- ๑) จัดวงสะท้อนคิด เปิดโอกาสให้นักเรียน ครู และภาคีเครือข่ายสะท้อนผลการเรียนรู้ ประสบการณ์ และข้อค้นพบที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรม
- ๒) สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน ประเมินผลเชิงปริมาณ (เช่น ร้อยละการเข้าร่วมกิจกรรม ผลการประเมินพฤติกรรมพึงประสงค์) และเชิงคุณภาพ (เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติ พฤติกรรม การมีส่วนร่วม) โดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกต
- ๓) วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค รวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะ และประสบการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อนำมาวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางแก้ไข
- ๔) ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรม นำผลการสะท้อนและการประเมินมาใช้วางแผนปรับปรุงกิจกรรมในรอบถัดไป ตามหลัก PDCA (Plan-Do-Check-Act) เพื่อให้การพัฒนาคุณธรรมมีความต่อเนื่องและยั่งยืน
- ๕) เผยแพร่ผลการดำเนินงาน จัดทำรายงานหรือจัดเวทีนำเสนอผลการดำเนินงาน เพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกันและเป็นต้นแบบแก่โรงเรียนอื่น

๓.๓ การใช้ทรัพยากร

การขับเคลื่อนนวัตกรรมการพัฒนาคุณธรรมในโรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทยายใต้ Model STAR Model จำเป็นต้องอาศัยการใช้ทรัพยากรอย่างเป็นระบบและคุ้มค่า โดยยึดหลักการบริหารทรัพยากร 4M (Man, Money, Material, Management) เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย คือ การพัฒนาผู้เรียนให้มี

คุณธรรมอัตลักษณ์ที่พึงประสงค์ ได้แก่ มีวินัย รักความเป็นไทย และใส่ใจสิ่งแวดล้อม โดยมีการใช้ทรัพยากร ดังนี้

๓.๓.๑ ทรัพยากรมนุษย์ (MAN) การพัฒนานวัตกรรมการครั้งนี้ใช้ศักยภาพของบุคลากรเป็นหัวใจหลัก ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาผ่านกระบวนการ Teaching & Training ที่เน้นการอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำแผนการสอนเชิงคุณธรรม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบ PLC เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการบูรณาการคุณธรรมเข้าสู่การจัดการเรียนรู้ ขณะเดียวกัน นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้เป็นผู้เรียนเชิงรุก ผ่านกิจกรรม Action Learning โดยการลงมือทำโครงการคุณธรรม กิจกรรมเสริมสร้างวินัย กิจกรรมสืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรในองค์กร หน่วยงาน การเข้าร่วมประเพณีบุญบั้งไฟ และการร่วมกิจกรรมน้อมสการพระธาตุพนมตัน ซึ่งล้วนเป็นการบ่มเพาะคุณธรรมด้านวินัย ความศรัทธา และความรักในวัฒนธรรมท้องถิ่น นอกจากนี้ โรงเรียนยังอาศัยพลังของภาคีเครือข่าย ได้แก่ ปราชญ์ชาวบ้าน วัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานเอกชน และผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นแหล่งความรู้ การสนับสนุนกิจกรรม และการเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรม เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่เกื้อกูลและเชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียน

๓.๓.๒ งบประมาณและทรัพยากรทางการเงิน (Money) การบริหารจัดการงบประมาณยึดหลักความคุ้มค่า (Value for Money) โดยใช้งบประมาณจากแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน บูรณาการเข้ากับโครงการพัฒนาคุณธรรมและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น โครงการ Eco-School โครงการสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และโครงการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนงบประมาณบางส่วนจากองค์การบริหารส่วนตำบลและเครือข่ายชุมชน โดยเฉพาะในการจัดกิจกรรมท้องถิ่น และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและวัฒนธรรม การบริหารงบประมาณมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เดิม ร่วมกับการสนับสนุนจากชุมชน เช่น การใช้แรงงานจิตอาสาของผู้ปกครองและนักเรียน การใช้วัสดุท้องถิ่น และการสนับสนุนจากวัดหรือหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อลดค่าใช้จ่ายและสร้างความมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

๓.๓.๓ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งแวดล้อม (Material) วัสดุและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นถูกนำมาใช้เป็นทรัพยากรการเรียนรู้ที่สำคัญ โดยโรงเรียนใช้พระธาตุพนมตัน วัด และพื้นที่ชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้ทางศาสนา และวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมด้าน “รักความเป็นไทย” นอกจากนี้ยังใช้กิจกรรมทางวัฒนธรรม เช่น หนึ่งประมอทัย และประเพณีบุญบั้งไฟ เป็นสื่อกลางในการเรียนรู้คุณธรรมเชิงวัฒนธรรม ในด้านสิ่งแวดล้อม โรงเรียนใช้พื้นที่สวนพฤกษศาสตร์และกิจกรรมโครงการ Eco-School เป็นฐานในการพัฒนาคุณธรรม “ใส่ใจสิ่งแวดล้อม” ผ่านการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ เช่น การปลูกต้นไม้ การจัดการขยะ และการอนุรักษ์พลังงาน รวมถึงการใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่นมาเป็นสื่อและอุปกรณ์ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้

๓.๓.๔ การบริหารจัดการ (Management) การบริหารจัดการนวัตกรรมการนี้ยึดหลัก การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management) ภายใต้ Moral STAR Model เริ่มจากการ Setting Values ด้วยการจัดทำธรรมนูญคุณธรรมของโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมจากครู นักเรียน และภาคีเครือข่ายในการกำหนดคุณธรรมเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน จากนั้นเข้าสู่กระบวนการ Teaching & Training เพื่อเสริมสร้างศักยภาพครูและสร้างต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงคุณธรรม ก่อนจะนำไปสู่การ Action Learning ที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในกิจกรรมและโครงการคุณธรรม เมื่อสิ้นสุดกระบวนการ โรงเรียนใช้ขั้นตอน Reflection & Review เป็นกลไกสำคัญในการตรวจสอบคุณภาพ ประเมินผล และสะท้อนคิดร่วมกัน ทั้งในเชิงปริมาณและ

เชิงคุณภาพ โดยนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมอย่างต่อเนื่องตามหลัก PDCA อันเป็นการยืนยันถึงประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรและความยั่งยืนของนวัตกรรม

การใช้ทรัพยากรตามหลัก ๔M ในการขับเคลื่อนนวัตกรรม STAR Model ของโรงเรียนโพนทันเจริญวิทย์ แสดงให้เห็นถึงการประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งบุคลากร งบประมาณ วัสดุ และการบริหารจัดการอย่างเหมาะสม คุ่มค่า และสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน ส่งผลให้การพัฒนาคุณธรรมผู้เรียนบรรลุเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม และเกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

๔. ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

๔.๑ ผลที่เกิดตามจุดประสงค์

๑) โรงเรียนได้พัฒนารูปแบบนวัตกรรม Moral STAR Model อย่างเป็นระบบ โดยประกอบด้วยขั้นตอน S-T-A-R ที่เชื่อมโยงกับการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้งยังบูรณาการคุณธรรมหลัก ๕ ประการของโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ร่วมกับคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน ได้แก่ มีวินัย รักความเป็นไทย และใส่ใจสิ่งแวดล้อม เข้าสู่แผนการสอน แผนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และโครงการคุณธรรม ส่งผลให้ครูมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน สามารถนำไปใช้จริงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๒) ผู้เรียนมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้นอย่างเด่นชัด อาทิ มีวินัยในการเข้าเรียน และการทำงานกลุ่ม แสดงความซื่อสัตย์ในการสอบและการปฏิบัติงาน ใส่ใจสิ่งแวดล้อมผ่านกิจกรรมลดการใช้พลาสติก การปลูกต้นไม้ และการจัดการขยะอย่างถูกวิธี รวมทั้งมีความรักความเป็นไทยผ่านการร่วมกิจกรรมสืบสานประเพณีท้องถิ่น ผลการประเมินพฤติกรรมรายบุคคลและแบบสอบถามสะท้อนว่าผู้เรียนมีพัฒนาการทางคุณธรรมและทัศนคติที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๓) โรงเรียนได้สร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ได้แก่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลโพนทัน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโพนทัน โรงพยาบาลคำเขื่อนแก้ว สถานีตำรวจภูธรคำเขื่อนแก้ว บ้านพักเด็กยโสธร โรงเรียนขนาดเล็กร่วมพัฒนา โรงเรียนต้นแบบด้านคุณธรรม (โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร ในพระสังฆราชูปถัมภ์) วัดบ้านโพนทัน และชุมชนตำบลโพนทัน โดยร่วมกันจัดกิจกรรมคุณธรรม เช่น กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน กิจกรรมปลูกต้นไม้และดูแลสิ่งแวดล้อม การสืบสานวัฒนธรรมไทย และการเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ผู้เรียนด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น (กลองยาว หนังประมัย) ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมที่เข้มแข็ง และทำให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านคุณธรรมของชุมชนอย่างยั่งยืน

๔.๒ ผลสัมฤทธิ์ของงาน

๔.๒.๑ ผลที่เกิดกับนักเรียน

นักเรียนมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น มีวินัยในการเข้าเรียนและปฏิบัติตามกติกาของห้องเรียน มีความซื่อสัตย์ในการทำงานและการสอบ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย รวมถึงใส่ใจสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอนุรักษ์และฟื้นฟูธรรมชาติ เช่น การปลูกต้นไม้และการคัดแยกขยะ ผลการประเมินพฤติกรรมและแบบสอบถามสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนมีทัศนคติที่ดีและสามารถประยุกต์ใช้คุณธรรมในชีวิตประจำวันได้

๔.๒.๒ ผลที่เกิดกับครูและบุคลากรทางการศึกษา

ครูและบุคลากรมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการ บูรณาการคุณธรรมใน กระบวนการเรียนรู้มากขึ้น เกิดการพัฒนาทักษะด้านการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ โดยมีการจัดทำแผนการ สอนที่เชื่อมโยงคุณธรรมกับเนื้อหาวิชา รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC) ส่งผลให้ครูมีความเป็นมืออาชีพยิ่งขึ้น และมีความสามัคคีในการทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนา ผู้เรียน

๔.๒.๓ ผลที่เกิดกับผู้บริหาร

ผู้บริหารมีแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ชัดเจนและเป็นระบบ โดยใช้นวัตกรรม Moral STAR Model เป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการ สามารถเชื่อมโยงการ พัฒนาคุณธรรมเข้ากับการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมของโรงเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้การขับเคลื่อน งานด้านคุณธรรมมีทิศทางและเกิดความต่อเนื่อง อีกทั้งผู้บริหารยังได้รับการยอมรับจากครู บุคลากร และ เครือข่ายภายนอกว่าเป็นผู้นำเชิงคุณธรรม

๔.๒.๔ ผลที่เกิดกับสถานศึกษา

โรงเรียนมีระบบการพัฒนาคุณธรรมที่ชัดเจนและยั่งยืน เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อ การปลูกฝังคุณธรรม ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โรงเรียนได้รับการยอมรับในฐานะศูนย์กลางการเรียนรู้ ด้านคุณธรรมของชุมชน มีภาพลักษณ์ที่ดีและเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและท้องถิ่น อีกทั้งยังสามารถ ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียน

๔.๒.๕ ผลที่เกิดกับครอบครัวของนักเรียน

ผู้ปกครองมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณธรรมร่วมกับโรงเรียนมาก ขึ้น มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและการอบรมพ่อแม่คุณธรรม เช่น การเป็นวิทยากร การสนับสนุนกิจกรรม เสริมสร้างวินัย หรือการดูแลพฤติกรรมลูกหลานที่บ้าน ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับ ครอบครัว และช่วยเสริมสร้างความต่อเนื่องในการปลูกฝังคุณธรรมให้กับนักเรียนทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน

๔.๒.๖ ผลที่เกิดกับชุมชน

ชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการเป็นภาคีเครือข่ายสนับสนุนกิจกรรมคุณธรรม เช่น การ จัดโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อม การสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น และการเป็นพี่เลี้ยงหรือวิทยากรให้แก่ นักเรียน ส่งผลให้โรงเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์แน่นแฟ้น ชุมชนเกิดความภาคภูมิใจและยอมรับโรงเรียนในฐานะ แหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรม อีกทั้งยังช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้เรียนและประชาชนโดยรวม

๔.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

การพัฒนานวัตกรรม Moral STAR Model ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาอย่างรอบด้าน ทั้งในมิติของผู้เรียน ครู บุคลากร ผู้บริหาร ตลอดจนชุมชนรอบโรงเรียน โดยมีลักษณะสำคัญดังนี้

๔.๓.๑ เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในระดับโรงเรียน

กระบวนการออกแบบ ทดลองใช้ และปรับปรุงนวัตกรรม ทำให้ครู บุคลากร และผู้บริหารได้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา และพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสมต่อผู้เรียน ส่งผลให้เกิด วัฒนธรรมองค์กรเชิงบวกที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง

๔.๓.๒ ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

ผู้เรียนได้รับโอกาสเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่บูรณาการคุณธรรมเข้าสู่วิชาเรียนการสอนและ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ชัดเจน เช่น มีวินัยมากขึ้น รักความเป็นไทย และ ใส่ใจสิ่งแวดล้อม สามารถนำคุณธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

๔.๓.๓ พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร

ครูได้เรียนรู้การออกแบบกิจกรรมเชิงนวัตกรรมและการใช้กระบวนการ PLC (Professional Learning Community) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และยกระดับคุณภาพการสอน ทำให้ครูมีทักษะการจัดการ เรียนรู้ด้านคุณธรรมที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๔.๓.๔ เสริมสร้างบทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

ผู้บริหารมีโอกาสในการใช้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leadership) กำหนด ทิศทางและนโยบายการพัฒนาโรงเรียนเชิงระบบ พร้อมทั้งสร้างกลไกความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ทำให้ โรงเรียนมีเอกลักษณ์โดดเด่นด้านคุณธรรม

๔.๓.๕ ความร่วมมือจากครอบครัวและชุมชน

ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เช่น กิจกรรมจิตอาสา การสืบสาน วัฒนธรรม และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นและสร้างพลังทางสังคมร่วมกันใน การปลูกฝังคุณธรรมแก่ผู้เรียน

๕. ปัจจัยไปสู่ความสำเร็จ

การพัฒนานวัตกรรม Moral STAR Model ให้ประสบความสำเร็จ มีปัจจัยเกื้อหนุนที่สำคัญดังต่อไปนี้

๕.๑ ภาวะผู้นำและการบริหารเชิงระบบของผู้บริหาร

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทาง วางนโยบาย และขับเคลื่อนการ ดำเนินงาน โดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management) และเชื่อมโยงเข้ากับวงจร คุณภาพ (PDCA) ทำให้การดำเนินงานมีความชัดเจน ต่อเนื่อง และตรวจสอบได้

๕.๒ ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร

ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นกลไกหลักในการบูรณาการคุณธรรมเข้ากับกระบวนการเรียน การสอน ผ่านการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ การทำโครงการคุณธรรม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน รูปแบบ PLC (Professional Learning Community) ทำให้เกิดการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมและสามารถต่อยอด ได้จริง

๕.๓ การมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างกระตือรือร้น

ผู้เรียนเข้ามามีบทบาทสำคัญในฐานะ “ผู้ลงมือปฏิบัติจริง” ผ่านกิจกรรม Action Learning และ โครงการคุณธรรม ทำให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และพัฒนา คุณธรรมอัตลักษณ์ตามที่โรงเรียนกำหนด

๕.๔ พลังความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย

โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น วัด และชุมชน ซึ่งเข้ามามีส่วนร่วมทั้งในด้านการจัดกิจกรรม การเป็นวิทยากร การสนับสนุนทรัพยากร ตลอดจนการสร้างแรงเสริมเชิงบวก ทำให้การพัฒนามีความยั่งยืนและเป็นที่ยอมรับในระดับชุมชน

๕.๕ การใช้กระบวนการพัฒนาต่อเนื่อง

การดำเนินงานนวัตกรรมอาศัยกระบวนการที่เป็นระบบ ได้แก่ การออกแบบ (Design) การทดลองใช้ (Try-out) การประเมินผล (Evaluation) และการปรับปรุง (Improvement) อย่างสม่ำเสมอ ทำให้รูปแบบมีความเหมาะสมกับบริบทโรงเรียน และสามารถขยายผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๖ วัฒนธรรมองค์กรเชิงคุณธรรม

การปลูกฝังคุณธรรมให้เป็น “วัฒนธรรมองค์กร” ของโรงเรียน ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การพัฒนานวัตกรรมมีความต่อเนื่อง โดยทุกคนในโรงเรียนตระหนักและปฏิบัติร่วมกัน ส่งผลให้เกิดความภาคภูมิใจและความยั่งยืนในระยะยาว

๖. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learn)

๖.๑ บทเรียนจากการผลิตและการนำนวัตกรรมไปใช้

การดำเนินงานนวัตกรรม Moral STAR Model แสดงให้เห็นว่า การออกแบบรูปแบบการบริหารที่ชัดเจน มีขั้นตอนที่เป็นระบบ และบูรณาการเข้ากับกิจกรรมการเรียนการสอน สามารถช่วยให้ครูและนักเรียนปฏิบัติได้จริงอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังทำให้โรงเรียนมีทิศทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับนโยบายโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ส่งผลให้การดำเนินงานได้รับการยอมรับจนสามารถผ่านเกณฑ์การรับรองเป็นโรงเรียนคุณธรรม ระดับ ๒ ดาวได้สำเร็จ

๖.๒ หลักการสำคัญที่สรุปได้

- ๑) การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้การพัฒนาคุณธรรมในโรงเรียนเกิดผลเป็นรูปธรรม
- ๒) การบูรณาการคุณธรรม เข้ากับการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนซึมซับและประพฤติได้จริงในชีวิตประจำวัน
- ๓) การพัฒนาต่อเนื่อง โดยใช้วงจร PDCA ทำให้การดำเนินงานไม่หยุดนิ่งและสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

๖.๓ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

ข้อสังเกต การขับเคลื่อนคุณธรรมในระยะเริ่มต้นต้องใช้เวลาในการสร้างความเข้าใจและแรงจูงใจแก่ครูและนักเรียน ดังนั้นการสื่อสารและการสร้างแรงบันดาลใจจึงเป็นสิ่งจำเป็น

ข้อเสนอแนะ ควรเสริมระบบการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนพฤติกรรมผู้เรียนและผลลัพธ์ของการดำเนินงานอย่างชัดเจน

๖.๔ ข้อควรระวังในการนำไปประยุกต์ใช้

- ๑) การนำนวัตกรรมไปใช้ในบริบทที่ต่างกัน จำเป็นต้องปรับให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมองค์กรและบริบทชุมชน มิฉะนั้นอาจไม่เกิดผลสัมฤทธิ์เท่าที่ควร
- ๒) หากขาดการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังจากครูหรือผู้บริหาร การดำเนินงานอาจไม่ต่อเนื่องและไม่ยั่งยืน

๖.๕ แนวทางการพัฒนาเพิ่มเติม

- ๑) ขยายเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนและองค์กรภายนอก เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และการปลูกฝังคุณธรรมที่หลากหลาย

๒) พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ทันสมัย เช่น การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเสริมกิจกรรมคุณธรรม

๓) ยกย่องจากการเป็นโรงเรียนคุณธรรมระดับ ๒ ดาว สู่ระดับ ๓ ดาว และมุ่งสู่การเป็นต้นแบบโรงเรียนคุณธรรมที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่สถานศึกษาอื่นได้

๗. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ

๗.๑ การเผยแพร่

- ๑) การนำเสนอต่อคณะกรรมการประเมินโรงเรียนคุณธรรม
- ๒) การจัดนิทรรศการภายใน/ภายนอกโรงเรียน
- ๓) การเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ของโรงเรียน ได้แก่ เว็บไซต์โรงเรียน www.ptcw.ac.th และเพจเฟซบุ๊กโรงเรียนโพชนันทนเจริญวิทย์

๗.๒ การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ลำดับ	ชื่อรางวัล	หมายเหตุ
๑	เกียรติบัตรรับรองคุณภาพโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ ๑ ดาว	
๒	เกียรติบัตรรับรองคุณภาพโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ ๒ ดาว	
๓	เกียรติบัตรการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์ (ITA ONLINE) ปีงบประมาณ ๒๕๖๗	
๔	เกียรติบัตรการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์ (ITA ONLINE) ปีงบประมาณ ๒๕๖๘	
๕	เกียรติบัตร ได้รับคัดเลือกจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ให้ได้รับรางวัล ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับดีเด่น ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา	
๖	นักเรียนได้รับรางวัล ชนะเลิศ ระดับจังหวัด ประเภท มัธยมศึกษาตอนปลาย ในการประกวดโครงการสื่อสาร สร้างสรรค์ รู้เท่าทันยาบ้า (Be Smart Say No to Drugs) ปีที่ ๒	
๗	โรงเรียนได้รับการรับรองให้เป็นโรงเรียน ECO SCHOOL BEGINNER ระดับต้น ปี ๒๕๖๘ -๒๕๗๑	
๘	เกียรติบัตรโรงเรียนต้นแบบ “สุชาติ มีความสุข” ประจำปี ๒๕๖๘ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร	
๙	เกียรติบัตรโรงเรียนต้นแบบ “สุชาติ มีความสุข” ประจำปี ๒๕๖๘ จากกระทรวงศึกษาธิการ	

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๒). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๒)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- บุญมี ศรีสุข และคณะ. (๒๕๖๒). *การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการคุณธรรมในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒. ราชกิจจานุเบกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.). (๒๕๖๐). *คู่มือโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.* กรุงเทพฯ: สพฐ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.). (๒๕๖๑). *คู่มือโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.). (๒๕๖๔). *แนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.* กรุงเทพฯ: สพฐ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๖๐). *รายงานการติดตามและประเมินผลการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๖๐). *ยุทธศาสตร์ชาติด้านการศึกษา ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐–๒๕๗๙)*. กรุงเทพฯ: สกศ.
- สุภัทรา รัตน์โชติ. (๒๕๖๓). การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน. *วารสารการบริหารการศึกษา*, ๑๒(๒), ๔๕–๖๐.
- Bertalanffy, L. V. (๑๙๖๘). *General System Theory: Foundations, Development, Applications*. New York: George Braziller.
- UNESCO. (๒๐๑๔). *Global Citizenship Education: Preparing learners for the challenges of the ๒๑st century*. Paris: UNESCO.
- UNESCO. (๒๐๑๕). *Rethinking Education: Towards a Global Common Good?*. Paris: UNESCO.
- United Nations. (๒๐๑๕). *Transforming Our World: The ๒๐๓๐ Agenda for Sustainable Development*. New York: United Nations.
- World Commission on Environment and Development (WCED). (๑๙๘๗). *Our Common Future*. Oxford: Oxford University Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก - หลักฐานการวางกรอบคุณธรรมของสถานศึกษา

๑. วิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบายคุณธรรมโรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทย์

วิสัยทัศน์ มุ่งมั่นจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่มาตรฐานสากล ดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้เรียน มีคุณธรรม นำความรู้ และสมรรถนะที่จำเป็นสู่โลกยุคใหม่

พันธกิจ

- ๑) พัฒนารูปแบบการบริหารด้วยระบบคุณภาพตามหลักธรรมาภิบาล สู่การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล
- ๒) พัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน
- ๓) พัฒนาผู้เรียนเต็มศักยภาพตามมาตรฐานสากล ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๔) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ
- ๕) ส่งเสริมการให้บริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง

๒. การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม (คุณธรรมอัตลักษณ์)

ตารางกำหนดคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทย์

คุณธรรมเป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก (จำแนกตามกลุ่ม)		
	ผู้บริหาร	ครู	นักเรียน
มีวินัย	-ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และแนวปฏิบัติของโรงเรียนและทางราชการ -แต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียนและทางราชการ -ปฏิบัติหน้าที่และอุทิศตนอย่างเต็มกำลังต่อหน้าที่ราชการ	-ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และแนวปฏิบัติของโรงเรียนและทางราชการ -แต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียนและทางราชการ -ปฏิบัติหน้าที่และอุทิศตนอย่างเต็มกำลังต่อหน้าที่ราชการ	-แต่งกายถูกต้องตามระเบียบ -อ่อนน้อมถ่อมตน ยิ้มไหว้ ทักทาย -เดินแถวและเข้าแถวเป็นระเบียบ -จัดวางรองเท้าและกระเป๋าอย่างเป็นระเบียบ -ปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธงด้วยความเรียบร้อย -ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และแนวปฏิบัติของโรงเรียน

คุณธรรมเป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก (จำแนกตามกลุ่ม)		
	ผู้บริหาร	ครู	นักเรียน
รักความเป็นไทย	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์ความเป็นไทยด้วยชุดผ้าไทยลายขอพระราชทาน - นิเทศการสอนของครูเพื่อแนะนำให้การสนับสนุน และอำนวยความสะดวกด้านการสอนที่สอดแทรกการอนุรักษ์ความเป็นไทย 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์ความเป็นไทยด้วยชุดผ้าไทยลายขอพระราชทาน - ครูสอดแทรกการอนุรักษ์ความเป็นไทยในรายวิชาที่สอน - ส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น - จัดกิจกรรมอนุรักษ์ความเป็นไทยร่วมกับหน่วยงานอื่นและชุมชนใกล้เคียง 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ความเป็นไทยในงาน พิธีสำคัญของอำเภอ - คำเตือนแก้ว และชุมชนใกล้เคียง - ศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นไทยจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
ใส่ใจสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นผู้นำในการกำหนดนโยบายและแผนงานด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน - จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรเพื่อสนับสนุนกิจกรรมด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น การจัดทำแหล่งเรียนรู้สีเขียว - เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เช่น การลดใช้พลังงาน น้ำ และกระดาษ - ส่งเสริมความร่วมมือกับชุมชน อปท. และองค์กรท้องถิ่นในโครงการรักษ์สิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - บูรณาการเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในบทเรียนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน - ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการรักษาความสะอาด ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และลดการใช้พลาสติก - จัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ เช่น โครงการสิ่งแวดล้อม ปลูกป่า ดูแลแปลงเกษตรอินทรีย์ - ร่วมเป็นที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงให้แก่ นักเรียนในโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - มีจิตสำนึกในการรักษาความสะอาดโรงเรียนและชุมชน เช่น การแยกขยะและทิ้งขยะถูกที่ - เข้าร่วมกิจกรรมดูแลสิ่งแวดล้อม อย่างน้อย ๓ กิจกรรม/ปี เช่น การปลูกต้นไม้ ดูแลสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน หรือทำแปลงเกษตรพอเพียง - ใช้น้ำ ไฟ และวัสดุสิ้นเปลืองอย่างประหยัด และมีวินัยในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง - เป็นผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม เช่น “นักเรียนแกนนำรักษ์สิ่งแวดล้อม”

๓. แผนการขับเคลื่อน Moral STAR Model

โรงเรียนจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี/โครงการ/กิจกรรมคุณธรรมที่เป็นระบบต่อเนื่อง

โรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทย์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และมีกิจกรรมโครงการที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ดังต่อไปนี้

- ๑) โครงการนิเทศภายใน
- ๒) โครงการโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ/กิจกรรมห้องเรียนคุณธรรม/กิจกรรมสวดมนต์ประจำสัปดาห์/กิจกรรมวันสำคัญของชาติและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- ๓) โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรม (กล้าเพียร ยอม ล้ม ธรรม)
- ๔) โครงการอนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น (ไทยรักถิ่น สืบสานศิลป์ ประโมทัย)
- ๕) โครงการโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (โรงเรียนอีโคสคูล)
- ๖) กิจกรรมคะแนนสร้างวินัย พัฒนาใจให้อาสา
- ๗) กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

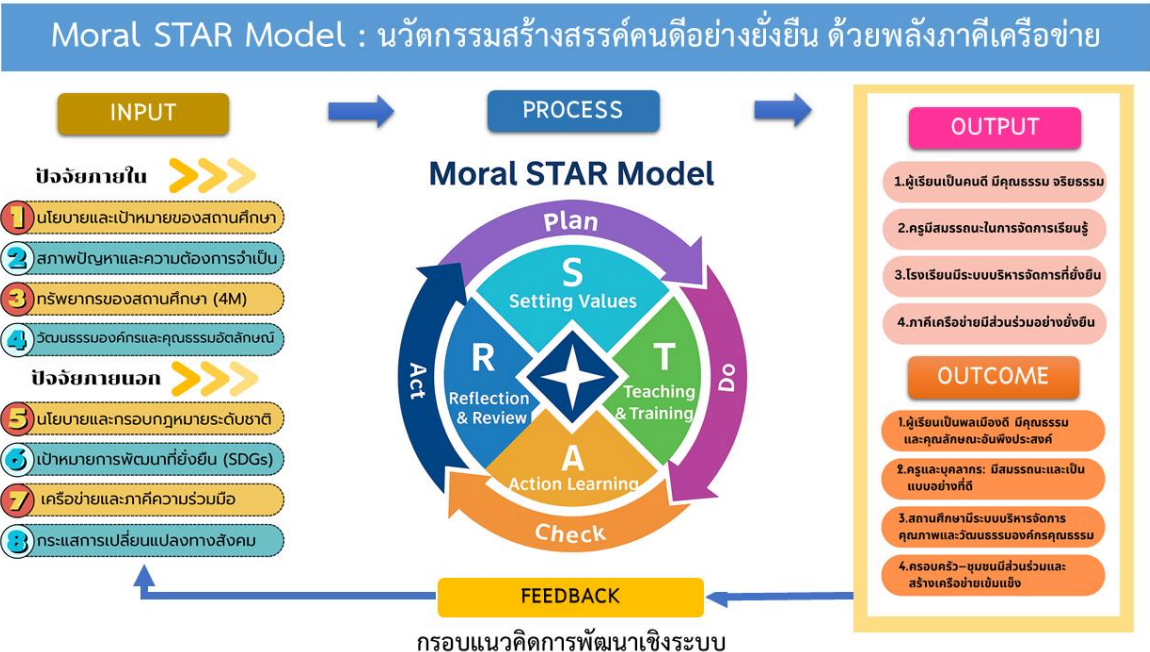
๔. ภาพถ่ายความร่วมมือของภาคีเครือข่าย

ภาพถ่าย ความร่วมมือของภาคีเครือข่ายในการวางกรอบคุณธรรมของสถานศึกษา

ภาคผนวก ข – โมเดลของนวัตกรรม

Moral STAR Model นวัตกรรมสร้างสรรค์คนได้อย่างยั่งยืน ด้วยพลังภาคีเครือข่าย

ภาพแสดง กรอบแนวคิดการพัฒนาเชิงระบบของนวัตกรรม Moral STAR Model

ภาคผนวก ค - เครื่องมือและแบบประเมิน

๑. แบบประเมินพฤติกรรมพึงประสงค์ (คุณธรรมหลัก สพฐ.)

แบบประเมินพฤติกรรมคุณธรรมอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามคุณธรรมหลัก โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการประเมินพฤติกรรมคุณธรรมอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามคุณธรรมหลัก โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ผู้ประเมินโปรดพิจารณาและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในระดับที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนตามความเป็นจริง

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. เพศ ชาย หญิง
๒. สถานะ ผู้บริหาร พนักงาน ครู นักเรียน ลูกจ้าง เกษตรกร ประชาชนทั่วไป
๓. สังกัดคณะ/สำนัก /สถาบัน /หน่วยงาน
๔. วุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
๕. อายุ ต่ำกว่า ๒๐ ปี ๒๐-๔๐ ปี ๔๑ ปีขึ้นไป

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน

ระดับ ๕ = ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เป็นแบบอย่างที่ดี ๔ = ปฏิบัติสม่ำเสมอ ๓ = ปฏิบัติบางครั้ง ๒ = ปฏิบัติน้อยมาก ๑ = ไม่เคยปฏิบัติเลย

คุณธรรมหลัก สพฐ./พฤติกรรมที่พึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. ความพอเพียง					
๑.๑ ใช้ทรัพยากร (น้ำ ไฟ วัสดุ) อย่างประหยัดและคุ้มค่า					
๑.๒ มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสม ไม่ฟุ่มเฟือย					
๒. ความกตัญญู					
๒.๑ แสดงความเคารพต่อพ่อแม่ ครู และผู้มีพระคุณ					

คุณธรรมหลัก สพฐ./พฤติกรรมที่พึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น				
	๕	๔	๓	๒	๑
๒.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่สืบสานประเพณีท้องถิ่น/วัฒนธรรมไทย					
๓. ความซื่อสัตย์สุจริต					
๓.๑ ไม่ลอกงาน/ไม่ทุจริตในการสอบ					
๓.๒ ส่งงานตามเวลาที่กำหนด					
๔. ความรับผิดชอบ					
๔.๑ ปฏิบัติงาน/หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ					
๔.๒ ตรงต่อเวลาในการเข้าเรียนและทำกิจกรรม					
๕. อุทิศตนคุณธรรม					
๕.๑ มีจิตอาสา ช่วยเหลือสังคมและส่วนรวม					
๕.๒ เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอย่างน้อย ๑ ครั้ง/ภาคเรียน					

ส่วนที่ ๓ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

เกณฑ์การแปลผล

- ๘๑-๑๐๐ คะแนน = ดีมาก (เป็นแบบอย่างที่ดี)
- ๖๑-๘๐ คะแนน = ดี (ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ)
- ๔๑-๖๐ คะแนน = ปานกลาง (ควรส่งเสริม)
- ๒๑-๔๐ คะแนน = น้อย (ต้องปรับปรุง)
- ต่ำกว่า ๒๐ คะแนน = น้อยมาก (ต้องเร่งพัฒนา)

๒. แบบประเมินคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียน (มีวินัย รักความเป็นไทย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม)

แบบประเมินพฤติกรรมคุณธรรมอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียน

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการประเมินพฤติกรรมคุณธรรมอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียน ผู้ประเมินพิจารณาและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในระดับที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนตามความเป็นจริง

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๖. เพศ ชาย หญิง
๗. สถานะ ผู้บริหาร พนักงาน ครู นักเรียน ลูกจ้าง เกษตรกร ประชาชนทั่วไป
๘. สังกัดคณะ/สำนัก /สถาบัน /หน่วยงาน
๙. วุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
๑๐. อายุ ต่ำกว่า ๒๐ ปี ๒๐-๔๐ ปี ๔๑ ปีขึ้นไป

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน

ระดับ ๕ = ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เป็นแบบอย่างที่ดี ๔ = ปฏิบัติสม่ำเสมอ ๓ = ปฏิบัติบางครั้ง ๒ = ปฏิบัติน้อยมาก ๑ = ไม่เคยปฏิบัติเลย

คุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนโพชนันทนเจริญวิทย์/พฤติกรรมที่พึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. มีวินัย					
๑.๑ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด					

คุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนโพ้นจันทร์เจริญวิทย์/พฤติกรรมที่พึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑.๒ เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนตรงเวลาและเตรียมความพร้อม					
๑.๓ รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน					
๒. รักความเป็นไทย					
๒.๑ ใช้ภาษาไทยสุภาพ ถูกต้องเหมาะสม					
๒.๒ เคารพธงชาติ เพลงชาติ สัญลักษณ์และสถาบันของชาติ					
๒.๓ เข้าร่วมกิจกรรมที่สืบสานวัฒนธรรม ประเพณีไทย					
๓. มีจิตสาธารณะ					
๓.๑ รักษาความสะอาดบริเวณห้องเรียนและโรงเรียน					
๓.๒ ใช้ทรัพยากร (น้ำ ไฟ วัสดุ) อย่างประหยัดและคุ้มค่า					
๓.๓ มีส่วนร่วมในกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น ปลูกต้นไม้ แยกขยะ					

ส่วนที่ ๓ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

เกณฑ์การแปลผล

- ๘๑-๑๐๐ คะแนน = ดีมาก (เป็นแบบอย่างที่ดี)
- ๖๑-๘๐ คะแนน = ดี (ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ)
- ๔๑-๖๐ คะแนน = ปานกลาง (ควรส่งเสริม)
- ๒๑-๔๐ คะแนน = น้อย (ต้องปรับปรุง)
- ต่ำกว่า ๒๐ คะแนน = น้อยมาก (ต้องเร่งพัฒนา)

ภาคผนวก ง - ผลการดำเนินงาน

๑. การบูรณาการคุณธรรมในหลักสูตร/การจัดการเรียนรู้/การนิเทศ/PLC

๑) ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

๒) ภาพการจัดการเรียนรู้/การนิเทศ

ภาพแสดง การจัดการเรียนรู้บูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในห้องเรียนและการนิเทศการจัดการเรียนรู้

๓) กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ภาพแสดง กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพคุณธรรม (PLC)

๒. ตัวอย่างโครงการคุณธรรมของนักเรียน

กิจกรรมห้องเรียนคุณธรรม

โรงเรียนมีการดำเนินกิจกรรมห้องเรียนคุณธรรม โดยให้นักเรียนโรงเรียนโพนทันเจริญวิทย์ ได้จัดทำโครงการ ๑ ห้องเรียน ๑ โครงการคุณธรรม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาโดยการใช้กระบวนการโครงการ และกลายเป็นพระราชกุศลแด่ในหลวง รัชกาลที่ ๑๐ ซึ่งส่งผลให้มีนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

คุณธรรมเป้าหมาย	โครงการ	ผู้รับผิดชอบ
คุณธรรมที่ ๑ มีวินัย	โครงการห้องเรียนสะอาดบรรยากาศ น่าเรียน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	โครงการห้องเรียนคือสวรรค์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
คุณธรรมที่ ๒ รักความเป็นไทย	โครงการยิ้มง่ายไหว้สวย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	โครงการสืบสานหนังประมอทัยใส่ใจ ประเพณีบ้านเรา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
คุณธรรมที่ ๓ ใส่ใจสิ่งแวดล้อม	โครงการห้องเรียนปลอดขยะ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
	โครงการห้องเรียนประหยัดไฟ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

ภาพแสดง โครงการคุณธรรมประจำห้องเรียน

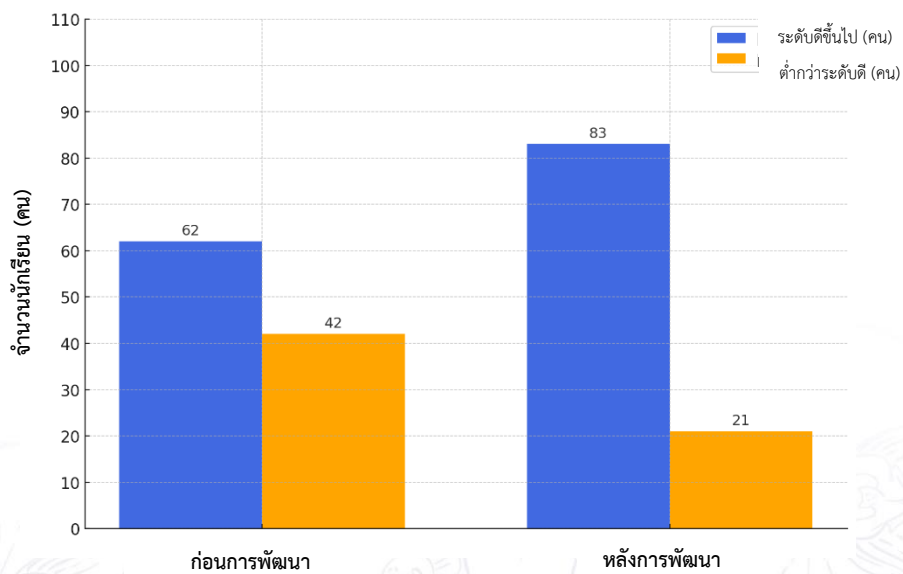
ภาพแสดง โครงการงานคุณธรรมประจำห้องเรียน

ภาพแสดง การนิเทศการทำโครงการคุณธรรมห้องเรียน

๓. กราฟแสดงผลการประเมินพฤติกรรมพึงประสงค์ ก่อน-หลังดำเนินงาน

กราฟแท่งเปรียบเทียบผลการประเมินพฤติกรรมคุณธรรมของนักเรียน โรงเรียนโนนทันเจริญวิทย์ (N=104)

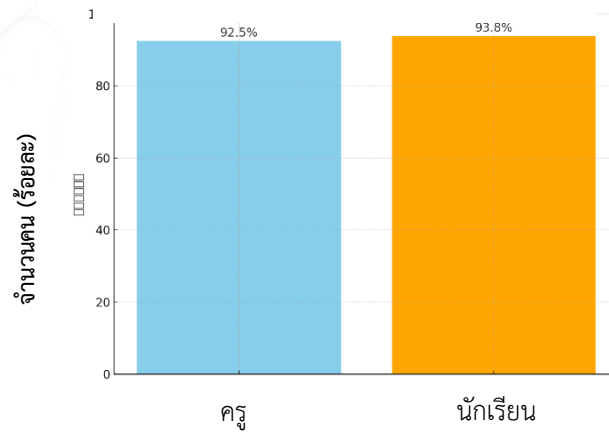

ก่อนการพัฒนา นักเรียนที่มีพฤติกรรมคุณธรรมระดับ ดีขึ้นไป มีจำนวน ๖๒ คน (ร้อยละ ๖๐) และนักเรียนที่มีพฤติกรรมต่ำกว่าระดับดีมีจำนวน ๔๒ คน (ร้อยละ ๔๐) หลังการพัฒนา นักเรียนที่มีพฤติกรรมคุณธรรมระดับ ดีขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็น ๘๓ คน (ร้อยละ ๘๐) ขณะที่นักเรียนที่ต่ำกว่าระดับดีลดลงเหลือ ๒๑ คน

(ร้อยละ ๒๐) ผลการประเมินสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงบวก โดยมีนักเรียนส่วนใหญ่พัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมไปในทิศทางที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

๔. สถิติการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนและครู

กราฟแสดง ผลการเข้าร่วมกระบวนการบูรณาการคุณธรรมของครูและนักเรียน

ครู เข้าร่วมกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการคุณธรรม คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๕
นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมบูรณาการคุณธรรมหลักและคุณธรรมอัตลักษณ์อย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๘

ภาคผนวก จ - หลักฐานการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

๑. ภาพถ่ายกิจกรรมที่จัดร่วมกับชุมชน ผู้ปกครอง อปท. และวัด

ภาพแสดง นักเรียนแกนนำชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รณรงค์ให้ความรู้เรื่องหยุดฝุ่น PM.๒.๕ ด้วยมือเรา ณ ชุมชนกลุ่มสตรี ตำบลโพ้นท้น อำเภอคำชะโนด จังหวัดยโสธร

ภาพแสดง ร่วมกิจกรรมปลูกต้นไม้ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ภาพแสดง บ้านพักเด็กจังหวัดยโสธร ร่วมกับโรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทย์ จัดโครงการอบรมให้ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดแก่เด็กและเยาวชนในจังหวัดยโสธร ประจำปี ๒๕๖๘

ภาพแสดง โรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทย์ร่วมกิจกรรมสืบสานประเพณีบุญบั้งไฟของชุมชนตำบลโพ้นถิ่น

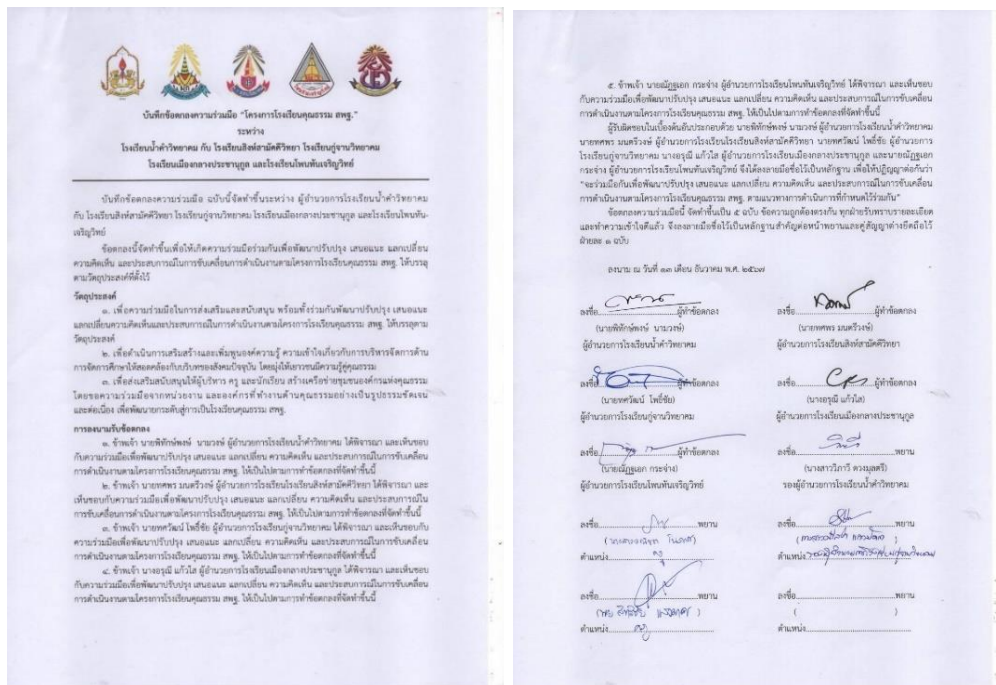
ภาพแสดง การลงพื้นที่ศึกษาเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น หนึ่งประมอทัย กับปราชญ์ชาวบ้าน

๒. บันทึกความร่วมมือ (MOU)

ตารางแสดง ภาติเครือข่ายความร่วมมือด้านคุณธรรม

ลำดับ	ชื่อภาติเครือข่าย
๑	โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร ในพระสังฆราชูปถัมภ์ (โรงเรียนต้นแบบคุณธรรม ๓ ดาว)

ลำดับ	ชื่อภาคีเครือข่าย
๒	กลุ่มโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนเมืองกลางประชานุกูล โรงเรียนสิงห์สามัคคีวิทยา โรงเรียนกุ้งฉ่างวิทยาคม โรงเรียนน้ำคำวิทยาคม
๓	องค์การบริหารส่วนตำบลโพนทัน
๔	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโพนทัน โรงพยาบาลคำเขื่อนแก้ว
๕	สถานีตำรวจภูธรคำเขื่อนแก้ว
๖	บ้านพักเด็ก จังหวัดยโสธร
๗.	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดยโสธร
๘	วัดบ้านโพนทัน วัดประชาสันติ

ภาพแสดง ตัวอย่างการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. กับ ๕ โรงเรียน

ภาคผนวก ฉ - ผลการยอมรับ/รางวัล

๑. เกียรติบัตร / โล่รางวัลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านคุณธรรม

ภาพแสดง เกียรติบัตรรับรองคุณภาพโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ ๑ ดาว และระดับ ๒ ดาว

ภาพแสดง เกียรติบัตรการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์ (ITA ONLINE) ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ และ ปีงบประมาณ ๒๕๖๘

ภาพแสดง เกียรติบัตร ได้รับคัดเลือกจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ให้ได้รับรางวัล ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับดีเด่น ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ภาพแสดง นักเรียนได้รับรางวัล ชนะเลิศ ระดับจังหวัด ประเภท มัธยมศึกษาตอนปลาย ในการประกวดโครงการสื่อสาร สร้างสรรค์ รู้เท่าทันยาบ้า (Be Smart Say No to Drugs) ปีที่ ๒

ภาพแสดง โรงเรียนได้รับการรับรองให้เป็นโรงเรียน ECO SCHOOL BEGINNER ระดับต้น ปี ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐

ภาพแสดง เกียรติบัตรโรงเรียนต้นแบบ “สุชาติ มีความสุข” ประจำปี ๒๕๖๘ จากกระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก ข – การเผยแพร่วันวัฒนธรรม

๑) การนำเสนอต่อคณะกรรมการประเมินโรงเรียนคุณธรรม

๒) การจัดนิทรรศการภายใน/ภายนอกโรงเรียน

๓) การเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ของโรงเรียน ได้แก่เว็บไซต์โรงเรียน www.ptcw.ac.th และเพจเฟซบุ๊ก โรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทย

